Івашків Я. К.
аспірант кафедри підприємництва і торгівлі,
Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль, Україна

DOI: https://doi.org/10.36059/978-966-397-593-1-32

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ В ОЦІНЮВАННІ ВПЛИВУ ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА РОЗВИТОК БІЗНЕСУ

Розвиток бізнесу в умовах перманентних криз вимагає постійного впровадження інновацій, які набувають пріоритетного значення та потребують постійного підвищення інноваційної активності підприємств. Вперше вплив інноваційного чинника на забезпечення економічного зростання було обґрунтовано в дослідженнях Й. Шумпетером. Важливість інновацій в розвитку бізнесу продовжує залишатися актуальним напрямом наукових публікацій нинішніх численних дослідників-шумпетеріанців, зокрема: а) С. Давимуки, який обґрунтував «інноваційний імператив стратегії відбудови України», б) П. Шеремети, що активно дискутує про важливість «інновацій для економічного зростання України», яке на 85% визначається продуктивністю, доводячи необхідність «вимірювання продуктивності для українських підприємців»; в) О.Собко та І. Крисоватого, які вивчали перспективи розвитку інноваційного підприємництва та підвищення інноваційної активності українських підприємств та ін. [1; 2; 5]. Водночас інноваційний вектор в розвитку бізнесу вимагає подальшого обґрунтування методичних підходів в оцінюванні впливу інноваційної активності підприємства, враховуючи вимоги сталого розвитку та поширення цифровізації, що покращує можливості для забезпечення економічного зростання та конкурентоспроможності на мікрорівні.

Удосконалення методичних підходів в оцінюванні впливу інноваційної активності підприємства на розвиток бізнесу поза базуванням на класичних принципах (напр., науковості, економічності, системності) та методах (напр., економічних, адміністративних, правових, психологічних) повинно сьогодні доповнюватись новими оцінними критеріями ефективності, індикаторами та показниками.

Систематизація результатів проведених досліджень в сфері методичних підходів в оцінюванні впливу інноваційної активності підприємств на розвиток бізнесу дозволяє запропонувати уточнення в межах доповнення критеріїв економічної ефективності та аналітичних показників. Вважаємо за доцільне врахувати окремі оцінні показники, запропоновані І. Крисоватим в контексті «методологічних підходів в оцінюванні впливу інноваційних парків на урбаністику» [4]. При визначенні оцінних критеріїв ефективності управління розвитком бізнесу на засадах інноваційності, на нашу думку, доцільно виділити:

– максимізацію чистого прибутку, отриманого за рахунок реалізації інноваційної продукції, що забезпечить підвищення ефективності функціонування підприємства;

– максимізацію доданої вартості, генерованої підвищенням інноваційної активності підприємства, що дозволяє врахувати індикатор продуктивності праці, який безпосередньо впливає на забезпечення економічного зростання.

Аналітичний блок показників для оцінювання ефективності управління розвитком бізнесу на засадах інноваційності доцільно доповнити такими, які б забезпечували провадження підприємницької діяльності в межах досягнення глобальних цілей [3]. Ведення підприємницької діяльності в межах досягнення цілей сталого розвитку повинно базуватися на впровадженні системи екологічного управління ISO/TC 207/SC 1–7в, що дозволяє виділити в блоці оцінних показників наступні:

– динаміка інвестування в охорону довкілля, оцінена через показники обсягів інвестицій в сфери охорони атмосферного повітря, очищення зворотних вод, поводження з відходами, тис. грн.;

– кількість впроваджених продуктових/технологічних інновацій, од.;

– кількість впроваджених екологічних інновацій од.;

– рівень утилізації твердих побутових відходів, % [4];

– рівень дотримання нормативу очищення стічних вод, % [4];

– рівень забруднення повітряного басейну, %.

Таким чином, удосконалення методичних підходів в оцінюванні впливу інноваційної активності підприємства на розвиток бізнесу передбачає уточнення критеріїв економічної ефективності та доповнення системи аналітичних показників, що дозволяє врахувати аспекти сталого підприємництва.

Література:

1. Давимука С. А. Інноваційний імператив стратегії відбудови України. *Регіональна економіка*. 2023. № 3. С. 5–17. DOI: https://doi.org/10.36818/1562-0905-2023-3-1

2. Нам потрібні інновації інакше завтра може не настати. URL: https://tvoemisto.tv/exclusive/pavlo_sheremeta_nam_potribni_innovatsii_inakshe_zavtra_mozhe_ne_nastaty_165899.html (дата звернення: 26.01.2026 р.)

3. Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна». URL: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/natsionalna-dopovid-csr-Ukrainy.pdf (дата звернення: 26.01.2026 р.)

4. Собко О.М., Крисоватий І. А.Оцінювання впливу інтелектуального потенціалу на розвиток інноваційного підприємництва в Україні. *Економічний аналіз.* 2021. Том 31. № 2. С. 62–69. DOI: https://doi.org/10.35774/econa2021.02.062

5. Sobko O., Krysovatyy I., Kosenko A., Shersheniuk O., Ivashkiv Ya, Vovk. V. Marketing Toolkit for Facilitating Innovative Development in Business. *Review of Economics and Finance.* 2024. Vol. 22. pp. 69–76. DOI: https://doi.org/10.55365/1923.x2024.22.8